

OBSAH

Úvod	3
KAPITOLA I.	
Alkohol, drogy a trestná činnost	
Úvod	5
1. Trestná činnost pod vlivem návykových látek	6
2. Návykové látky u obětí trestných činů	7
3. Trestná činnost jako způsob, jak si opatřit prostředky na drogy nebo hazardní hru	7
4. Ekonomicky motivovaná trestná činnost související s alkoholem a s drogami	8
KAPITOLA II.	
Skupiny návykových látek z hlediska trestné činnosti	
1. Alkohol	9
2. Heroin a jiné opiáty	10
3. Drogy z konopí (marihuana, hašiš)	11
4. Tlumivé léky („na spaní“ nebo „na uklidnění“)	12
5. Kokain a jiné budivé látky (zejména pervitin)	13
6. Halucinogeny (LSD, MDMA neboli „ecstasy“, lysohlávky atd.)	14
7. Organická rozpouštědla (např. toluen)	15
8. Nikotin	16
9. Škodlivé užívání jiných látek	17
10. Hazardní hry (hazardní automaty, sportovní sázky, ruleta apod.)	17
11. Přejechy mezi jednotlivými látkami, jejich kombinace a „průchozí drogy“	18
12. Stručný přehled	19
KAPITOLA III.	
Některé zdravotní poruchy vyvolané návykovými látkami	
1. Akutní intoxikace	21
2. Škodlivé užívání	21
3. Syndrom závislosti	21
4. Odvykací stav	22
5. Psychotická porucha podmíněná psychotropními látkami (toxické psychózy)	22
6. Patologické hráčství	22

KAPITOLA IV.

Jak a proč vzniká závislost?

1. Příklady rizikových a ochranných činitelů 25
2. Vznik závislosti a jak jí předcházet 31

KAPITOLA V.

Jak přistupovat k osobám, které mají problém s návykovou látkou

1. Přístup k osobám intoxikovaným návykovou látkou 33
2. Přístup k osobám škodlivě užívajícím návykovou látku 34
3. Přístup k osobám závislým na návykové látce 34
4. Přístup k osobám v toxické psychóze nebo při odvykacím stavu 34

KAPITOLA VI.

Krátká intervence

1. Jednoznačné doporučení: nepít alkohol nebo nebrat drogy 37
2. Svépomocné příručky 37
3. Posilování motivace 38
4. Linky důvěry a podobná zařízení 40
5. Léčebná dohoda neboli terapeutický kontrakt 40
6. Krátká intervence pro hazardní hru 41
7. Spolupráce s rodinou problémového dítěte 42
8. Vysoce problémoví rodiče 42
9. Doporučení rodičům problémových dětí 43
10. Doporučení ke specializované léčbě 46

KAPITOLA VII.

Prevence trestné činnosti související s návykovými látkami

1. Snižování dostupnosti návykových látek
a diskuse kolem jejich legalizace 47
2. Prevence cílená na riziková prostředí a na rizikové jedince 49
3. Snižování poptávky po návykových látkách 49
4. Sdělovací prostředky a prevence problémů
působených návykovými látkami 52

KAPITOLA VIII.

Léčba a další formy pomoci

1. Účinnost léčby 55
2. Formy léčby 56
3. Právní prostor, v němž je léčba poskytována 56

KAPITOLA IX.

Návykové látky jako rizikový faktor u pracovníků policie, soudnictví a jiných náročných povolání

1. Stres a jeho důsledky	59
2. Faktor dostupnosti a pravidel v pracovním prostředí	61
3. Toxikologické vyšetřování pracovníků	61
4. Co může udělat pro zvládnání stresu a prevenci problémů s návykovými látkami pracovník	63
5. Co může udělat organizace	64
6. Relaxační techniky při zvládnání stresu a v prevenci problémů působených návykovými látkami	65
Malý slovník slangových výrazů a prevence	68
Praktická cvičení a kontrolní otázky	85
Přehled použité odborné literatury	92
Literatura k dalšímu studiu	98